

Gunnada Canshuurta

Tax Credits

contact a family
for families with disabled children
incorporating
The Lady Hoare Trust

Gunnada Canshuurta

Hagidda Gunnada Canshuurta

Maarso 2006

Habka bixinta kaalmada iyo Gunnada Canshuurta ee UK aad ayuu u dhib badan yahay. Waxaa jiraan nidaamyo ka reebaayo dadka aan xaqqa u lahayn inay si joogta ah ugu noolaadaan UK inay soo coodsadaan. Soo coodsiga kaalmada marki ay jiraan xaaladahaas waxay raad ku yeelanayaan joogistaada UK. Waxay sidaan micnaheedu yahay in dad badan oo leh keliya xaqqa joogista ku meel gaarka ah ee UK, sida arday badan iyo dadka booqashada ku imaanayo, ma codsan karaan kaalmada gabi ahaan, xitaa haddii ay lee-yahiin caruur curyaamiin ah.

Haddii aadan hubin inaad u lee-dahay xaq inaad ugu noolaatid si joogto ah UK, ka soo wac khadka La xiriiridda Qooyaska oo ah 0808 808 3555 si aad u heshid talo ka hor intaadan samayn wax coodsi ah. Waxaan kuu qabanqaabin karnaa tarjubaan telefoonka haddii aad u baahan tahay.

Haddii aad xaq u lee-dahay inaad ugu noolaatid si joogto ah UK- tusaale haddii aad lee-dahay jinsiyadda Biritishka ama lagu siiyay sharciga qaxootida ama sharciga badbaadinta aadamiga - markaa waxaa jiraan kaalmooyin iyo Gunnada Canshuurta oo baaxad leh oo aad soo coodsan kartid.

Tusaale ahaan, inta badan dadka haystaan caruurta curyaanka ah oo u baahan in la xanaaneeyo caruurta kale ka badan, ama haysto caruur dhibaatooyin ka haysto socodka waxay heli karaan Gunnada Xanaanada Curyaanimada. Waxaa la bixiyaa haddii aad shaqaysid ama aadan shaqayn waana ugu saraysaa kaalmooyinka kale ee aad qaadatid. Waxay waaliddiin badan soo coodsan karaan xitaa Gunnada Xanaanaynta si ula joogaan caruurtooda. Inta badan qooyaska jooga UK, haddii laga reebo kuwa qaato mushaharka ugu sareeyo, waxay weliba xaq u lee-yahiin qaar ka mid ah Gunnada Canshuurta.

Waxaan telefoonka kuugu samayn karnaa inaan si buuxdo kuugu baarno kaalmooyinka. Naga soo wac keliya si bilaash ah 0808 3555 waxaana kaala talinaynaa waxa aad soo coodsanaysid. Adeegyadeena waa lacag la'aan in kastoo oo aan ka madaxbanaan nahay xukuumadda, adeeggeenana waa mid kalsooni leh. Waxuu sidaan micnaheedu yahay inaan u sheegayn qofna inaad na soo wacday mana loo baahno inaad nasiidid magacaada haddii aadan doonayn.

Waxay warqaddaan si aad ah kuugu micnaynaysaa waxa ku saabsan Gunnada Canshuurta, oo ah sida ugu wayn ee lagu kaalmeeyo qooyaska ku haysto caruur UK, haddii ay waaliddiintooda shaqeeyaan ama aysan shaqayn. Haddii aad u malaynaysid inaad qabatid shaqo lacagteedu yar tahay, waxaa buuxinaayo mushaharkaada Gunnada Canshuurta, sidaas darteed waxaad yeelanaysaa wax kugu filan oo aad ku noolaatid.

Haddii aad doonaysid inaad sii ogaatid caawinaadda aad heli kartid haddii aad qabatid shaqo gaar ah, ama waxaad heli kartid haddii aadan shaqayn, ama haddii ay jirto wax

aad ka fahmin warqaddaan, fadlan inoo soo wac si aan kuu siino talo dheeri ah. Waan ku farxi doonna in aan ku caawino.

Waa maxaay Gunnada Canshuurta?

Waxaa jiraan labo ah Gunnada Canshuurta ee lagu siiyo qoowsaska kaalmo maaliyadeed. Waxaa soo coodsan karo **Gunnada Canshuurta Shaqada** qof kasto oo mas'uul ka ah caruur oona shaqeeyo ugu yaraan 16 saacadood toddobaadkii. Shaqaale kale oo qabin caruur xitaa way soo coodsan karaan. Waxay qoowsaska leh caruur soo coodsan karaan **Gunnada Canshuurta Caruurta** iyada oo la fiirin inaad shaqaysid ama aadan shaqayn.

Waxaa amaahdaan maamulo Qaybta Canshuuraha ee Boqoradda (ee marka la soo gaabiyo isticmaali doonno ereyga Revenue) waxayna ku xiran yahiiin xaaladahaada waana suurto gal inaad u qalantid midkood ama labaduba. Waxaa Qaybta Canshuuraha loo oggolaaday inay caawiyaan dad aad uga badan sidii hore ee lagu qiyaasay 9kii qofba 10 qoows oo ah kuwo u qalmaan qaar ka mid ah Gunnada Canshuurta.

Waxay warqadda-xaqiiqaynta loogu talo galay inay ahaato tasmada guud ee qoowsaska oo xanaaneeyaan caruurta curyaanka ah. Waxaa la socdo qaab-tusmeeyayaal diyaar ah oo ku siinayaan tilmaanta inta canshuur amaah uu qoowska xaaladdaada ku jira heli doono.

Haddii aad jeceshahay iyaga oo si buuxdo u kala jejeban waxa uu xaqqaada noqon karo, ama u baahan tahay warar dheeraad ah ee ku saabsan Gunnada Canshuurta fadlan soo wac Khadkeena bilaashka ah. Waxaa inoo shaqeeyo qof takahsus u leh xuquuqda barwaaqaynta oo awood u leh inuu kaa siiyo talo ku saabsan dhinac kasto ee coodsiga Gunnada Canshuurta.

Gunnada Canshuurta iyo Kaalmada Dakhliga

Waxay Gunnada Canshuurta mar hore beddeshay wax bixinta kala duwan oo ah sida wax ugu deridda caruurta oo horay u ahaan jirtay sida qayb ka mid ah kaalmooyinka ah sida Gunnada xanaanada caruurta.

Waxay xitaa xukuumadda damacsan tahay inay ku beddesho Gunnada Canshuurta caruurta dhammaan kaalmada dakhliga (IS) iyo Gunnada Shaqo-doonka ee ku salaysan dakhliga (ibJSA).

Codsiyada cusub ee (IS/ibJSA) waxaa ku jiro oo keliya xisaabaha coodsadaha iyo lamaanahiisa, oo gaar ka ahaa coodsiga Gunnada Canshuurta ee Caruurta oo ay u baahan yahiiin caruur kasto. Qoowsaska horay u qaadan jireen IS/ibJSA, waxay bilaawga u lahaayeen doorashada ah inay xisaabaha caruurta lagu daro abaalmarinta. Si kastaba ha noqotee xilliga 2006 waxay qoowsaska si automaatik ah ugu gudbaayaan Gunnada Canshuurta Caruurta. Markaa xisaabaha dadka weyn ee IS/ibJSA ayaa la siinayaa, iyadoo ay la socoto Gunnada Canshuurta Caruurta oo la siiyo caruurta. Inta badan waxay waaliddiinta si wadaayaan inay qaataan IS/ibJSA iyada oo wax laga dhimay. Si kastaba ha noqotee waxay arki doonaan inaysan qaadanayn IS/ibJSA mar haddii xisaabta caruurta laga saaro.

Waxay xukuumadda rajaynaysaa in, bacdamaa loo gudbaayo Gunnada Canshuurta Caruurta, inay waaliddiinta qaata IS/ibJSA ay wadartooda dakhliga ka ficnaan doonto sidii horey ama inaysan arkayn wax isbeddel ah lacagta soo gasha tododdaadki. Si kastaba ha noqotee tiro aad u yar ayaa aad wax u waynaayo. Waxaan soo saarney higid yar ee Gunnada Canshuurta Caruurta iyo Gargaarka Dakhliga oo laga heli karo si bilaash ah khadkayna caawinaadda.

Yaa ku jiro coodsigaada?

Waxay lamaanayaasha is-qabo si wadajir ah u soo samaynaayan coodsiga. Kani waxaa ka mid ah lamaane isku jinsi ah. Waxaad kale u soo coodsan kartaan cunugga sida caadiga ah idiin la nool, ilaa Sebtembar ka dib maalinta dhalashadiis ee 16 jirka ah. Waxaaad u coodsan kartaa qof dhallinyaro ah ilaa 19 jir oo si buuxda wax u barta oo aysan ahayn wax barashada horusocodka ah ama tababarka shaqaada lacag la'aanta ah. Kani waaxaa loo dheerayn karaa ilaa u qofka dhallinyarada ka gaaro 20 jir, laakin waa inay dhameeyaan waxbarashadooda ama tababarkooda ay bilaaben ka hor inta aysan gaarin 19 jir.

Haddii uu qofka dhallinyarada bilaabo inuu coodsado kaalmooyinka (sida kaalmada dakhliga, gunnada Shaqo-doonayaasha ee ku salaysan kaalmada dakhliga ama Kaalmada Jirrada) oo iskood xaq ugu lee-yahiin waxay micnaheedu noqonaysaa inaad helayn canshuurtooda amaahda. Kala soo xiriir Khadka caawinaadda waxii talosiin ah ee ku saabsan arrintaan. Waa inaad soo dalbataa talosiin dheeri ah haddii cunuggaada la gaynaayo xanaanada oo bixiyo kharashka Maamulka Deegaanka.

Ma soo coodsan kartaa Gunnada Canshuurta Shaqada?

Si loo soo coodsado Gunnada Canshuurta Shaqada waa inaad jirtaa:

- 16 sano jir ama ka wayn tahay; **iyo**
- Ku nooshahay UK oo aadan hoos imaanayn xakamaynta soo gelitaanka (haddii waxyaabo qaarkood laga reebo); **iyo**
- Inaad shaqaynaysid ugu yaraan 16 saacadood toddobaadkii mas'uulna ka ah laba caruur ama ka bada.

NB. Waxay qaar ka mid ah shaqaale kale oo caruur qabin (tusaale ahaan shaqaalaha curyaanka ah) soo coodsan karaan Gunnada Canshuurta Shaqada. Haddii aadan xanaanaynayn cunug waa inaad waydiisataa talosiin Xafiiska Talosiinta Muwaadanka (Citizens Advice Bureau-CAB-) ama adeegga xuquuqda barwaaqaynta.

Qiimaynta ah inaad shaqaysid iyo in kale ilaa 16 saacadood toddobaadkii, Xafiiska Canshuurta (Revenue) waxuu xisaabinayaa saacadaha oo aad caadi ahaan shaqaysid,

iyaga oo tixgelinayn lacagta aan la bixin beririfta quraacda. Tusaale ahaan, haddii aad si joogto ah u shaqaynaysid waqtiga kor socodka waxaa lagu darayaa saacadahaasi dheeriga ah.

Waxaa kale oo jiraan nidaamyada gaar u ah inay raacaan dadka ku sifoobay inay shaqaynayaan laakin haatan uga istaagay si ku meel gaar ah, ku jira shaqaalaha dugsiya ee xilliga dugsiya xiran yahay, dumarka la siiyo Lacagta Hooyanimada ama Gunnada Hooyanimada, dadka ku jiro Xaaladda Ilmo-korinta ama lacagta Aabbanimada, iyo dadka qaarkood uga maqan shaqada jirro (taasi oo aan ka badnayn 28 toddobaad).

Quudka Xanaanaynta caruurta ee Gunnada Canshuurta Shaqada

Haddii aad ku bixisid lacag xanaanaynta caruurta markii aad shaqaysid, waxaa coodsigaada ku jiri karo caawinaadda ' in loo qalmo qiimaha lagu bixiyo xanaanaynta caruurta'. Si loo tixgeliyo qiimaha xanaanayntaada caruurta waa inaad ahaataa:

- Waalid keligii ah oo shaqeeyo ugu yaraan 16 saacadood toddobaadkii; ama
- Lamaanayaal is-qabo oo labaduba shaqeeyaan 16 saacadood ama ka badan toddobaadkii; ama
- Lamaanayaal is-qabo oo hal ka mid ah uu shaqeeyo 16 saacadood ama ka badan toddobaadkii midka kalena uu qaato qaar ah kaalmooyinka curyaanimada/jirada (ama ay ku jiraan isbitaal ama xabsi).

Nooc ee qiimaha xanaanaynta ayaa la tixgeliyaa?

Waxaa la tixgeliyaa xanaanada caruurta ee diiwaan gashan ama la soo oggolaaday. Waxaa ku jiro dadka xanaaneeyo caruurta, halka lagu xanaaneeyo caruurta iyo nidaamyada kale ay qabtaan bixiyayaasha la oggolaaday. Xanaanada lagu siiyo cunugga gurigiisa waa la tixgelin karaa haddii qofka siinaayo oo diiwaan gashan yahay. Xanaanaynta caruurta oo uu ku siiyo cunugga guriga qof qaraabo ah ma la tixgeliyaayo-sidaan ayayna ahaanaysaa arrinta xitaa haddii qofka qaraabada ah uu yahay caruur-xanaaneeye la soo oggolaaday. Ma heli kartid caawinaadda xanaanaynta caruurta oo ku siiyo qof qaraabo ah laguna saameeyo , *guriga qaraabaha*, haddii aysan caruur kale halkaas ku xanaanayaan mooyee.

Haddii cunugga lagu qaato Gunnada Xanaano-haynta Caruurta ama u diiwaan gashan yahay qiimaha xanaanada caruurta indhaha la' waxaa lagu deri karaa ilaa Sebtembar ka dib maalintiisa dhalashada oo uu gaaray **16** jir, haddii ay sidaasi ahayn qiimaha ku baxo xanaanada caruurta waxaa lagu deri karaa oo keliya ilaa Sebtembar ka dib markii ay gaaraan maalinta dhalashada **15** jir.

Xisaabta ugu sarayso ee xanaanada caruurta ee la tixgelin karo waa £175 toddobaadkii 1 cunug, iyo £300 toddobaadkii 2 caruur ama ka badan. 80% oo ah qiimaha ku baxo xanaanada caruurta ayaa la bixin karaa. Waxay sidaan micnaheedu tahay in inta ugu badan xaqiiqdii ee lagu deri karo xanaanada qiimaha lagu bixiyo xanaanada caruurta inay tahay £140 toddobaadkii (80% ee £175) 1 cunug iyo £ 240 toddobaadkii (80% ee £300) 2 caruur ama ka badan. Waxaan soo saaraynaa 'hagaha gaaban ee Gunnada Canshuurta iyo caawinaadda xanaanada caruurta'. Waxaa looga heli karaa si bilaash ah Khadka caawinaadda waxaana lagu bixinayaa warar aad u faahfaahsan ee ku saabsan foomamka mudnaanta xanaanada caruurta iyo inta uu la eg yahay meel-dhexaadka qiimaaha xanaanada caruurta ee la soo xisaabay.

Ma soo coodsan kartaa Gunnada Canshuurta Caruurta?

Si loo soo coodsado Gunnada Canshuurta caruurta waa inaad ahaatid:

- 16 jir ama ka wayn tahay; **iy**
- Qof ku nool UK oo aan hoos imaan xakamaynta soo gelootida (oo qaar ka baxsan yahiin); **iy**
- Ka tahay mas'uul hal ama carrur ka badan ee ku hoos yimaadaan.

Waxaa la soo coodsan karaa Gunnada Canshuurta Caruurta iyada oo loo eegin inaad shaqaysid ama aadan shaqayn waxaana lagu bixiyaa iyada oo lagu daraayo Kaalmada caruurta la siiyo. Waxaa sare loogu qaadi karaa xisaabta Gunnada Canshuurta caruurta oo aad qaadatid haddii aad lee-dahay cunug lagu bixiyo Gunnada Haynta Curyaanka (DLA). Waxay sidaan sabab u tahay xisaabta dheeriga ah ee loo yaqaan 'quudka curyanimada' oo lagu daro xisaabinta canshuurtaada amaahda ee cunug kasto oo qaato DLA ama ku diwaan gashan inuu yahay indhoole. Haddii cunuggaada qaato tirada ugu sarayso DLA oo qayb ka ah xanaanada waxaa lagu sii darayaa 'quudka curyanimada daran'. Waxay Gunnada Canshuurta Caruurta noqon kartaa in iskeed loo bixiyo ama lala bixiyo Gunnada Canshuurta Shaqada.

Sidee loo bixiyaa Gunnada Canshuurta?

Waxaa la siiyaa Gunnada Canshuurta shaqada (haddii laga reebo quud kasto ee xanaanada caruurta) waalidka shaqeeyo. Waxay dadka iskood u shaqaysto waxaa si toos ah u siiyo Xafiiska canshuuraha.

Waxaa la siiyaa qiimaha Gunnada Canshuurta caruurta iyo wax kasto oo ah Gunnada Canshuurta Shaqada xanaaneeyaha, inta badan iyada oo lagu shubaayo xisaabta uu ku lee-yahay bankiga. Waxaad dooran kartaa in lagu siiyo si toddobaadle ah ama 4tii toddobaadba.

Waxaa la tixgeliyo markii la xisaabaayo abaalmarinta canshuurtaada amaahda?

Waxay tirada Gunnada Canshuurta oo aad qaadatid ku xiran tahay xaaladda shakhsiyadeed ee qooyaskaada iyo wadarta guud dakhli sanadeedkaada.

Xaaladaha shakhsiyadeed ee la tixgelinaayo waxay yaahiin:

Gunnada Canshuurta Shaqada

- Inaad tahay ama aadan ahayn waalid keligii ah ama xubin ka ah lamaanayaal is-qabo;
- Inaad shaqaysid iyo in kale 30 saacadood ama ka badan toddobaadkii(waxaaa surto gal ah inaad isku dartaan sacadaha shaqada aad adiga iyo lamaanahaada shaqaysaan);
- Inaad tahay iyo in kale curyaan;
- Inaad adiga ama lamaanahaada qaadataan tiro sare ee ah xanaanada DLA;
- Inaad u qalantid iyo in kale qiimaha xanaanada cunugga;
- Inaad 50 jir tahay ama aad ka wayn tahay iyo in kale oo dhowaan qaadanaysay qaar ka mid ah kaalmooyinka.

Gunnada Canshuurta caruurta

- Tirada caruurta ee ku hoos timaado;
- Inaad haysatid iyo in kale cunug ay da'diisu ka hoosaydo 1 sano;
- Tirada caruurta ay u qaataan tiro kasto ee DLA ama ku diwaan gashan indho la'aan;
- Tirada caruurta ay u qaataan tirada sareysa ee xanaanada DLA.

Xisaabinta dakhligaada

Waxuu xaqqaada Gunnada Canshuurta ku xiran yahay xitaa canshur sanadeedka dakhligaada. In kasto oo Gunnada Canshuurta ay tahay mid ku salaysan dakhliga waa inaad u qaadan inaad lee-dahay lacag aad u badan oo kugu ah munaasab. Waxaa lagu ballanqaadayaa xoogaa ah Gunnada Canshuurta caruurta ila inta uu dkhligaada ka yar yahay £58,000 (£66,000 haddii aad haysatid dhallaan ka yar 1sano). Markay

jiraan xaalado qaarkood (tusaale, Waxaad haysaa caruur ka badan hal oo qaataan DLA waxaana u qalantaa inaad heshid qiimaha xanaanada caruurta) waxaad heli kartaa qaar ka mid ah Gunnada Canshuurta xitaa haddii uu dakhligaada ka sareeyo tirooyinkaan. Haddii aad ka tahay xubin lamaanayaasha is-qabo markaa waxaa la xisaabayaa dakhliga lamaanahaada. Dakhliga cunugga idin hoos yimaado had iyo jeer si buuxdo looma tixgelinaayo. Xitaa haddii aad u malaynaysid inuu dakhligaada aad u sareeyo si aad u heshid Gunnada Canshuurta waxaa fiican inaad soo samaysid coodsi. Waxay sidaan difaacaysaa xaqaada ah in dib looga soo bilaabo Gunnada Canshuurta haddii ay dhacdo in si lama filaan u dhaco dakhligaada sanad ka dib.

Waxaa lagu qiimeeyaa abaalmarinta Gunnada Canshuurta dakhliga canshuurta sanadka la soo dhaafay.

Si kastaba ha noqotee haddii dakhligaada sanadka lagu jiro oo u muuqdo inuu ka yar yahay kii sanadkii la soo dhaafay, waxaa markaa la isticmaalayaa qiimaynta dakhligaada haatan jiro. Haddii dakhligaada sanadka lagu jiro oo u muuqdo inuu kor dhaafaayo dakhligaada sanadkii laga soo gudbay £25,000, markaa waxaa la isticmaalayaa qiimaynta dakhliga sanadka oo laga jaraayo £25,000.

Maxa laga tixgelinayaa dakhliga?

Wadarta guud ee dakhli sanadeedka ee ka horeeyo canshuurta waa la xisaabayaa. Sida uu yahay nidaamka guud waxaa la tixgelinayaa dakhliga la canshuuri karo. Waxaa sidaan ku jiro:

- Wadarta guud oo ah waxa ku soo galo;
- Canshuurta laga qaado faa'iidooyinka iskaa u shaqaysiga;
- Qaar ka mid ah kaalmooyinka bulshada ay ku jiraan **Gunnada xanaaneeyayaasha** (ka eeg hoos kuwaa aan la xisaabayn);
- Dakhliga soo baxo hantida (guryaha);
- Dakhliga ka soo baxo raasumaalka;
- Hawlgabka (dowladda, gaarka iyo shaqada);
- Dakhliga kale ee la canshuuri karo.

Dakhligee ayaa la tixgelinayn?

Waxaa gabi ahaanba loo tixgelinayn qaar ka mid ah ujeedooyinka dakhliga Gunnada Canshuurta. Waxaa ka mid ah:

- Lacagta lagu bixiyo Gacan ku haynta;
- Inta badan noocyada dakhliga ardayda;
- Lacagta lagu bixiyo Caruurta aadan dhalin/aad haysid (laakin ma ku jiro abaalmarinta quud kasto);
- Gunnada Haynta Curyaanka;
- Gunnada La joogista;
- Kaalmada Caruurta;
- Gunnada Ilaaliyaha;
- Kaalmada Dakhliga;
- Dakhliga ku salaysan Gunnada Shaqo-doonka;
- Lacagta Tacsida;
- Gunnada Hooyanimada;
- £100 ee ugu horeeyo toddobaadka Xaaladda Hooyanimada,
- Xaaladda Hooyinimo ama Bixinta lacagta ilmaha aadan dhalin;
- Gunnada Curyaanimada aad u Xun;
- Kaalmada Jirada waqtiga gaaban;
- Waqtiga kala guurka ee Kaalmada Jirada waqtiga dheer (tusaale, ee qaadanaayay ilaa ka hor 13.04.95);
- Kaalmada Dhaawaca Shaqada.

Sidaa ma ku dhammaanaayo liisgaan – waxaa la tixgelin noocyo kale oo dakhli ah.

Maxaa dhici karo haddii aan lee-yahay raasumaal badan ama kayd?

Ma jiro raasumaal kaa reebaayo inaad soo coodsatid Gunnada Canshuurta. Beddelkiisa dakhli kasto ee la canshuuri karo oo aad ka heshid raasumaalkaada, tusaale ahaan, kor so socodka kaydkaada (aan ka ahayn kaydka ka madaxbanaan canshuurta sida ISA).

Imisaa Gunnada Canshuurta aan helayaa?

Waxuu xafiiska Canshuurta isticmaalayaa xaaladaha qooyaskaada si wax uga qabto 'xaqqada canshuurta ugu sarayso ee amaahda'. Haddii aad heshid Kaalmada Dakhliga ama JSA ee ku salaysan dakhliga waxaad si automaatik ah xaq u lee-dahay Gunnada Canshuurta Caruurta ee ugu sarayso. Haddii kale waxaad u baahanaaysaa inaad barbar dhigtid dakhli sanadeedkaada canshurmaayo bar-biloowga . Waa **£14,155** haddii aad xaq u lee-dahay keliya Gunnada Canshuurta caruurta iyo **£5,220** haddii xitaa xaq u lee-dahay Gunnada Canshuurta Shaqada.

Haddii dakhligaada yahay ama ka hooseeyo bar-biloowga waxaad ku helaysaa Gunnada Canshuurta ugu sarayso. Haddii dakhli sanadeedkaada uu ka sareeyo kan bir-biloowga abaalmarinta waa la dhimayaa – dakhli kasto oo ah £1 oo aad haysatid kana sareeyo bir-biloowga, xaqaada Gunnada Canshuurta sare waxaa laga dhimayaa 37p. Si kastaba ha noqotee, waxaa xaq u yeelanaysaa ugu yaraan £545 sanadkii bacdamaa dakhli sanadeedkaada la canshuuri karo uu ka yar yahay £50,000. Lacag-bixintaan waxaa loo yaqaanaa quudinta qooyaska ee Gunnada Canshuurta caruurta. Haddii dakhligaada kor u dhaafaayo £50,000 sanadkii, quudka qooyaska waxaa loo dhimayaa si tartiib-tartiib ah.

Isticmaalidda Naqshadaha

Waxaa bogagga soo socdaan ku jiraan tiro naqshado ah ee horay loo soo diyaariyay si ay kaaga caawiyaan qiimaynta tirada Gunnada Canshuurta oo aad heli kartid. In kasto sida caadiga ah loo xisaabiyo Gunnada Canshuurta sida abaalmarinta sanadka, waxay naqshadaha muujinayaan waxa ay u dhimaan toddobaadkii. Waxaa dhammaan xisaabaha layskugu keenay ilaa pound-ka ugu dhow. Xasuuso in abaalmarintaada u ku xiran yahay dakhligaaga sanadka la soo dhaafey.

Haddii midkiinaba adiga iyo lamaanahaada uusan shaqaynayn ugu yaraan 16 saacadood toddobaadkii isticmaal Naqshadda 1 – waxay lee-yahiin sadaro kala go'go'an ee ku xiran tirada caruurta aad haysatid iyo inta curyaamiin ka ah. Waxaa cunugga loo aqoonsanayaa inuu yahay curyaan haddii uu ku diiwaan gashan yahay indhoole ama uu qaato Gunnada Haynta Curyaamiinta ee xisaab kasto. Isticmaal sadarka ku habboon si aad u heshid fikrad inta ay la ekaan karto canshurta amaahda qooyaska ku jiro xaaladahaada (xasuuso in loo isticmaalayo si toddobaad ah xisaabta).

Haddii uu midkiinaba adiga ama lamaanahaada shaqeeyo ugu yaraan 16 saacadood toddobaadkii, naqshadda ah inaad u soo celis waxay ku xiran tahay tirada caruurta qooyaskaada iyo inta ka ah curyaamiin. Waxaa cunugga loo aqoonsan yahay curyaan haddii uu ku diiwaan gashan yahay indhoole ama uu qaato Gunnada Haynta Curyaanimada.

- Haddii aad haysatid 1 cunug uu cunuggaasna yahay curyaan isticmaal Naqshadda 2;
- Haddii aad haysatid 2 caruur, 1 uu yahay curyaan isticmaal Naqshadda 3;
- Haddii aad haysatid 2 caruur, ayna labaduba yahiin curyaamiin isticmaal Naqshadda 4;
- Haddii aad haysatid 3 caruur, 1 uu yahay curyaan isticmaal Naqshadda 5;
- Haddii aad haysatid 3 caruur, 2 ay yahiin curyaamiin isticmaal Naqshadda 6.

Maxaa dhici karo haddii aad lacag ku bixisid xanaanaynta caruurta?

Xisaabta Gunnada Canshuurta oo aad qaadatid waa ka sarayn kartaa haddii aad ku bixisid xanaanaynta caruurta ee habboon. Naqshadaha 2-6 waxay lee-yahii sadaro dheeri ah oo muujinayaan abaalmarinta Gunnada Canshuurta ay waaliddiinta heli karaan halka ay ka siiyaan xisaabaha ugu badan xanaanada caruurta ee u qalanta. U fiiri si faahfaahsan qaybta dhow ee quudinta caruurta ee Gunnada Canshuurta Shaqada markii qiimaha ku baxo la tixgelinaayo. Ma aha suurto gal caawinaadda qiimaha xanaanada caruurta haddii aad xaq u lee-dahay keliya Gunnada Canshuurta Caruurta.

Xaqa Gunnada Canshuurta caruurta oo keliya

Wadarta guud ee canshuur dakhliga ee sanadeedka	Qooyaska leh 1 cunug. Cunuggiisana yahay curyaan (£) toddobaadkii	Qooyaska leh 2 caruur. 1 uu yahay curyaan (£) toddobaadkii	Qooyaska leh 2 caruur. Labaduna ay yahiin curyaan (£) toddobaadkii	Qooyaska leh 3 caruur. 1 uu yahay curyaan (£) toddobaadkii	Qooyaska leh 3 caruur. 2 ay yahiin curyaan (£) toddobaadkii
£13,910 iyo ka yar	89	123	168	157	202
£15,000	83	117	162	151	196
£20,000	48	81	127	115	161
£25,000	12	46	91	80	125
£30,000	10	10	56	44	89
£35,000	10	10	20	10	54
£40,000 – £50,000	10	10	10	10	18
£55,000	4	4	4	4	4

- Haddii aad lee-dahay dhallaan ay da'diisu ka yar tahay 1 sano, waxaad xaq u yeelan kartaa lacag-bixin aad u sarayso.
- Haddii aad lee-dahay cunug qaato tiro sare oo ah xanaanaynta lagu helo DLA, waxaad xaq u yeelan kartaa lacag-bixin aad u sarayso

Naqshadda 2

Qoyska shaqeeyo oo leh 1 cunug, oo cunuggana yahay curyaan.

Wadarta guud ee canshuura dakhliga ee sanadeed-ka	Xaq la'aanta qiimaha xanaanaynta caruurta (£) toddobaadkii	Waxaa ku jiro qiimaha ugu sareeyo ee Xanaanada caruurta (£) toddobaadkii
£5,220 ama ka yar	153	293
£10,000	132	272
£15,000	96	236
£20,000	61	201
£25,000	25	165
£30,000	10	129
£35,000	10	94
£40,000	10	58
£45,000	10	23
£50,000	10	10
£55,000	4	4

- Waxay naqshaddaan qabtaa in qoysaska leh dakhliga £10,000 iyo waxii ka sareeyo inay shaqeeyaan 30 saacadood toddobaadkii ama ka badan.
- Waxaa la siin karaa lacag-bixin aad u sarayso qoysaska leh qof oo shaqaale ah curyaan-na ah, ama dhallaan ka yar 1 sano ama cunug qaato xanaanada DLA, ama qof da'diisu ka sarayso 50 jir ama ka wayn oo u laabanaayo shaqada ka dib markii uu qaadanaayay qaar ka mid ah kaalmada.

Qooyaska shaqeyo oo leh 2 cauruur, hal ka mid ah yahay curyaan.

Wadarta guud ee canshuurta dakhliga sanadeedka	Xaq la'aanta qiimaha xanaanaynta caruurta (£) toddobaadkii	Waxaa ku jiro xanaanada cauurta ugu sarayso ee cunugga (£) toddobaadkii	Waxaa ku jirto xanaanada caruurta ugu sarayso ee 2 ama ka badan oo ah caruur (£) toddobaadkii
£5,220 ama ka yar	187	327	427
£10,000	166	306	406
£15,000	130	270	370
£20,000	95	235	335
£25,000	59	199	299
£30,000	23	163	263
£35,000	10	128	228
£40,000	10	92	192
£45,000	10	57	157
£50,000	10	21	121
£55,000	4	4	85

- Waxay naqshaddaan qabtaa in qooyaska leh dakhliga ah £10,000 iyo waxii ka sareeyo ay shaqeyaan 30 saacadood toddobaadkii ama ka badan.
- Waxaa la siin karaa lacag-bixin aad u sarayso qooyaska leh qof oo shaqaale ah curyaan-na ah, ama dhallaan ka yar 1 sano ama cunug qaato xanaanada DLA, ama qof da'diisu ka sarayso 50 jir ama ka wayn oo u laabanaayo shaqada ka dib markii uu qaadanaayay qaar ka mid ah kaalmada.

Naqshadda 4

Qooyaska shaqeyo oo leh 2 caruur, labaduna yahiin curyaamiin.

Wadarta guud ee canshuurta dakhliga sanadeedka	Xaq la'aanta qiimaha xanaanaynta caruurta (£) toddobaadkii	Waxaa ku jiro xanaanada caruurta ee ugu sarayso ee 1 cunug (£) toddobaadkii	Waxaa ku jiro xanaanada caruurta ee ugu sarayso ee 2 ama caruur ka badan (£) toddobaadkii
£5,220 ama ka yar	232	372	472
£10,000	211	351	451
£15,000	175	315	415
£20,000	140	280	380
£25,000	104	244	344
£30,000	69	209	309
£35,000	33	173	273
£40,000	10	137	237
£45,000	10	102	202
£50,000	10	66	166
£55,000	4	31	131

- Waxay naqshaddaan qabtaa in qooyaska leh dakhliga ah £10,000 iyo waxii ka sareeyo ay shaqeyaan 30 saacadood toddobaadkii ama ka badan.
- Waxaa la siin karaa lacag-bixin aad u sarayso qooyaska leh qof oo shaqaale ah curyaan-na ah, ama dhallaan ka yar 1 sano ama cunug qaato xanaanada DLA, ama qof da'diisu ka sarayso 50 jir ama ka wayn oo u laabanaayo shaqada ka dib markii uu qaadanaayay qaar ka mid ah kaalmada.

Naqshadda 5
Qooyaska shaqeyo oo leh 3 caur, hal ka mid ah u yahay curyaan.

Wadarta guud ee canshuur sanadeedka dakhliga	Xaq la'aanta qiimaha xanaanaynta caruurta (£) toddobaadkii	Waxaa ku jiro xanaanada ugu sarayso ee 1 cunug (£) toddobaadkii	Waxaa ku jiro xanaanada caruurta ugu sarayso ee 2 ama ka badan oo ah caruur (£) toddobaadkii
£5,220 ama ka yar	221	361	461
£10,000	200	340	440
£15,000	164	304	404
£20,000	128	268	368
£25,000	93	233	333
£30,000	57	197	297
£35,000	22	162	262
£40,000	10	126	226
£45,000	10	91	191
£50,000	10	44	155
£55,000	4	19	119

- Waxay naqshaddaan qabtaa in qooyaska leh dakhliga ah £10,000 iyo waxii ka sareeyo ay shaqeyaan 30 saacadood toddobaadkii ama ka badan.
- Waxaa la siin karaa lacag-bixin aad u sarayso qooyaska leh qof oo shaqaale ah curyaan-na ah, ama dhallaan ka yar 1 sano ama cunug qaato xanaanada DLA, ama qof da'diisu ka sarayso 50 jir ama ka wayn oo u laabanaayo shaqada ka dib markii uu qaadanaayay qaar ka mid ah kaalmada.

Naqshadda 6

Qooyaska shaqeyo ool eh 3 caruur, laba ka mid ah ay yihiin curyaan.

Wadarta guud ee canshuurta dakhli sanadeedka	Xaq la'aanta qiimaha xanaanaynta caruurta	Waxaa ku jiro xanaanada caruurta ee 1 cunug	Waxaa ku jiro xanaanada caruurta ee 2 ama ka badan oo caruur ah
	(£) toddobaadkii		
£5,220 ama ka yar	266	406	506
£10,000	245	385	485
£15,000	209	349	449
£20,000	174	314	414
£25,000	138	278	378
£30,000	103	243	343
£35,000	67	207	307
£40,000	31	171	271
£45,000	10	136	236
£50,000	10	100	200
£55,000	4	65	165

- Waxay naqshaddaan qabtaa in qooyaska leh dakhliga ah £10,000 iyo waxii ka sareeyo ay shaqeyaan 30 saacadood toddobaadkii ama ka badan.
- Waxaa la siin karaa lacag-bixin aad u sarayso qooyaska leh qof oo shaqaale ah curyaan-na ah, ama dhallaan ka yar 1 sano ama cunug qaato xanaanada DLA, ama qof da'diisu ka sarayso 50 jir ama ka wayn oo u laabanaayo shaqada ka dib markii uu qaadanaayay qaar ka mid ah kaalmada.

Samaynta coodsiga bilowga ah ee Gunnada Canshuurta

Waxaa maamulo Gunnada Canshuurta Caruurta iyo Gunnada Canshuurta Shaqada Xafiiska Qaybta Canshuuraha ee Boqoradda labaduna waxaa lagu soo coodsadaa foomka TC600. Waxaa laga heli karaa Xafiiska deegaanka ee Canshurta ama iyada la soo wacaayo Khadka caawinaadda Gunnada Canshuurta oo ah 0845 300 3900 (Text phone 0845 300 3909).

Waxaa looga soo waci karaa Waqoyiga Ireland 0845 603 2000 (textphone 0845 607 6078). Coodsiyada waxaa caadi ahaan lagu soo samaysan karaa iyada oo la isticmaalaayo Shabakadda Qaybta Canshuuraha, laakin adeeggaaan waa la joojiyay xilliga warqaddaan la soo qorey.

Waxaa lagaaga baahan yahay inaad soo bixisid faahfaahinadaada ee dakhligaada la canshuuri karo ee canshuur sanadeedkii la soo dhaafay. Waxaa wararkaan laga heli karaa P60-gaada, warqadda mushaharkaada ee shaqada ama warbixin sanadeedka kaalmada la canshuuro ee Waaxda Shaqada iyo Hawlgabka.

Coodsiyada waxaa loogu celin karaa dib ilaa 3 bilood. Waqtigii la qoraayay, foomka coodsiga ma uusan lahayn qaybta kugu casumayday inaad soo coodsatid dib ugu celinta taariikheed. Haddii aad doonaysid waa inaad ama ku soo lifaaqdaa coodsi qoran ee aad ku doonaysid baakadka coodsiga ama u soo dirtaa telefoon xafiiska Gunnada Canshuurta ee qaabilsan arrintaan.

Mar haddii uu xafiiska canshuuraha soo socodsiiyay coodsigaada waxaa lagu soo dirayaa la socodsiinta go'aankooda. Ma kuu soo kala qeexayo keliya inta ay tahay xisaabta Gunnada Canshuurta oo aad qaadanaysid laakin xitaa waxaa lagu soo kala qeexayaa xaaladaha qooyaskaada oo ay ku salaysan tahay abaalmarinta (tusaale ahaan, canshuur sanadeedka dakhligaada, tirada guud ee caruurta ku hoos timaado, tirada looga aqoonsan yahay caruurta curyaanka ah). Waa muhiim inaad eegtid wararka si aad u hubisid inuu sax yahay. Haddii uusan sax ahayn markaa waxay keeni kartaa in wax yar laga bixiyo ama wax badan laga bixiyo Gunnada Canshuurta.

Dhammaadka dib u eegidda sanadka iyo cusboonaynta abaalmarintaada

Mar haddii lagugu abaal mariyo, waxay abaalmarinta Gunnada Canshuurta dhammaanaysaa dhammaadka canshuurta sanadka. Waxuu markaa Xafiiska Canshuurta qabanayaa dib u eegid sanadeedka. Waxay kuu soo dirayaan baakadka dib u eegidda oo kuu kala qayaxayo faahfaahinada shakhsiga ah ee la isticmaalay si loo xisaabiyo abaalmarintaada haatan jirto, oo ah inaad iska fiirisid inuu sax yahay. Waxaa lagu soo waydiisanayaa inaad soo xaqiijisid ama wax ka soo beddeshid wararkaan iyo xitaa inaad soo xaqiijisid canshuurta sanadeedka dakhligaada ee sanadka dhammaaday.

Mar haddii xafiiska Canshuurta helo xaqiijinta faahfaahinadaada waxay u isticmaalayaan wararkaan inay iskaga caawiyaan xisaabinta abaalmarinta Gunnada Canshuurtaada ee sanadka cusub. Waxay kale ee u isticmaalayaan faahfaahinadaan inay fiiriyaan inaad heshay iyo in kale xisaabta saxda ah ee Gunnada Canshuurta ee sanadka la soo dhaafay. Haddii wax yar laga bixiyay Gunnada Canshuurta waa inaad heshaa wadar xisaab ah ee wada socoto oo ah waxi dib u dhacay. Haddii wax badan laga bixiyay Gunnada Canshuurta, waxuu xafiiska Canshuurta ku soo waydiisan karaa inaad soo celisid bixintii saa'idka ahayd- inta badan, waxaa laga dhimaa abaalmarintaada ee sanadka cusub (fiiri qaybta hoose ee madaxa ugu qoran 'Bixinta dheriga ah ee Gunnada Canshuurta'['Overpayments of Tax Credits']).

Isbeddelada xaaladaha inta lagu jiro canshuur sanadeedka

In kasta oo abaalmarinta Gunnada Canshuurta ay socoto ilaa dhammaadka sanad canshuureedka waxaa la saxi karaa inta lagu jiro sanadka haddii uu jiro isbeddel ku saabsan xalaadaha.

Waaa in lagu soo wargeliyaa isbeddelada qaarkood Xafiiska Canshuuraha 3 bilood gudahood ama waxaa la kulmaysaa ganaax dhan £300 . Waqtiga xaadirka ah kuwaani waxay yaahiin:

- Isbeddelka tirada dadka qaangaarka ah ee soo coodsanaayo (tusaale. In laga tago lamaanayaal is-qabo oo la noqdo waalid keligii ah ama si ka soo horjeedo); ama
- Dhimis ku timaado qiimaha xanaanada caruurta lagu bixiyo oo dhan £10 ama ka badan ugu yaraan 4 toddobaad oo is-dabo jog ah; ama haddii aad u baxdid dibedda in ka badan 8 toddobaad (12 toddobaad haddii aad ugu baxdid dibedda jiro aawgeed ama tacsii).

Laga bilaabo Nofembar 2006 waxaa lagaa rabaa in aad xafiiska canshuurta u sheegto seddax bilood gudeheeda haddii u wax iska beddelo xaaladdaada shaqada (tusaale ahaan, haddii aad joojiso in aad shaqayso 16 ama 30 sacadood toddobaadki) ama haddii ay yaraadaan ilmaha aad xanaanayso. Tusaale ahaan haddii u qof dhallinyaro ah ka tago waxbarashada ama codsado Gargaarka Tamar L'aanta/Gaargaarka Dakhliga.

Isbedellada kale ee ku yimaado xaaladaha ma aha in laga soo warbixiyo ilaa dhammaadka sanadka. Si kastaba ha noqotee waa dantaada inaad uga soo warbixisid si degdeg ah isbeddelada qaarkood. Waxaa jiro nidaamka ah in 3 bilood dib loogu celin karo taariikhda oo micnaheedu yahay inaad dhimin kartid lacag haddii aad dib ula soo dhacdid u soo sheegidda xafiiska Canshuurta ee ku saabsan isbeddelka kordhinaayo Gunnada Canshuurtaada ee xaqqa aad u lee-dahay.

Waxaa jiraan qaar laga reebay xadaynta 3 bilood ee dib ugu celinta taariikhda. Haddii la siiyay cunuggaada DLA ama ay jirto weli in abaalmarinta DLA la kordhiyay ilaa tirada ugu sarayso xanaanaynta shakhsiga, tan waxay keeni kartaa Gunnada Canshuurta

Cunugga oo dheraad ah. Markii aad u soo coodsanaysid cunuggaada DLA (ama aad soo waydiisanaysid in la kordhiyo abaalmarinta) hubi inaad la socodsiiidid xafiiska Gunnada Canshuurta si oo u ogaado. Intii aad u soo sheegaysid xafiiska Gunnada Canshuurta inaad sidaan samaynaysid oo aad la soo xiriiraysid si aad ugu soo wargelisid markii aad helaysid abaalmarinta, canshur kasto amah dheeri ah waxaa dib loogu celin karaa taariikhda sida tan DLA, xitaa haddii ay ka sii badan tahay 3 bilood. Waa inaad qaaddaa tilaabooyin la mid ah haddii adiga ama lamaanahaada aad qabtaan dhibaatooyin caafimaad oo iskiin u soo codsanaysiin DLA .

Haddii ay isbeddelka xaaladaha ay wax ka dhimayso abaalmarinta Gunnada Canshuurtaada, waxay dhimistaasi mar kasto loogu celinayaa dib taariikhda si buxdo. Haddii aad jeceshahay inaysan kugu imaan bixin hoos u dhac ah ama bixin saa'id ah waa inaad la soo socodsiiidid xafiiska Gunnada Canshuurta wax kasto ee ku saabsan isbeddelada xaaladaha sida ay u dhacaan.

Isbeddelada dakhliga

Haddii uu ku yimaado isbeddel dakhliga, waxaad dooran kartaa inaad ugu soo sheegtid si toos ah xafiiska canshuurta ama ku dayn kartaa ilaa dhammaadka sanadka canshuurta. Si kastaba ha noqotee haddii aad jeceshahay inaysan kugu imaan bixinta saa'idka ah ama hoos u dhaca bixinta ee Gunnada Canshuurta waxaa dantaada ah inaad soo wargelisid kor u kaca ama hoos u dhaca ku imaanayo dakhliga.

Bixinta dheeriga ah ee Gunnada Canshuurta

Haddii wax badan laga bixiyay Gunnada Canshuurta, xafiiska Canshuurta waxuu sida caadiga ah ku waydiisanayaa in la soo celiyo bixinta dheeriga ah isaga oo ka dhimaayo bixinta Gunnada Canshuurtaada.

Xafiiska Canshuurta waa inuusan dib u soo celin bixinta saa'idka ah ee ku yimid 'qalad xafiiskooda sameeyey', bacdaama oo aad u ogaan Karin si macquul ah in lagugu lahaaday bixin dheeraad ah.

Waxaa kusi dheraad ah, in xafiiska canshuurta uusan dib kaaga soo celinayn haddii aad muujin kartid inay kuu keeni karto dhib.

Waqtigii horay lacagta si dheeraad lagu bixiyay waxaa keeni jiray dakhliga oo si badnaadey. Haseyeeshee laga bilaabo Abriil 2006, xafiiska canshuurta ma fiiin doono £25,000 ee ugu horreyo ee dheeraadka ah. Qaanuunigaan wuxuu yarayn doona lacagta gunnada canshuurta dheeraadka ah ee la bixiyay.

Soo dalbo talosiin dheeri ah haddii xafiiska Canshuurta kuu soo sheegay inay jirto lacag kugu korortay ama ay u muuqato inay lacagtu kugu sii kororayso. Haddii aad dood ka qabtid oo ah inay bixinta korortay ama dood ka qabtid xisaabta bixinta korortay waxaad ka qaadan kartaa racfaan. Si kastaba ha noqotee haddii aad oggolaatid inay jirto bixin korortay, ma jiraayo xaqqa racfaan ka qaadashada go'aanka xafiiska canshuurta si loo

soo celiyo lacagta. Waxaa taa beddelkeeda soo waydiisan kartaa inay isticmaalaan caqligooda inay dib ula soo noqon. Haddii ay ku adkaystaan inay lacagta soo ceshtaan waad ka dacwoon kartaa adiigoo isticmalayo habka cabashada ee Canshuurta.

Contact a Family waxuu soo saaraa ‘ Hagiid gaaban ee bixinta dheeraadka ah ee Gunnada Canshuurta Ammahda (‘A short guide to Tax Credit Overpayment) ee u daboolaaayo arrimahaan si aad u faahfaahsan. Waxaa looga heli karaa si bilaash ah Khadka caawinaadda.

Sidee u heli karaa in wax laga beddelo go’aanka Gunnada Canshuurta?

Waxuu xafiiska canshuurta dib u eegi karaa go’aanka haddii ay jirto isbeddel ku yimaado xaaladaha, haddii ay sameeyeen qalad, ama haddii ay u malaynayaan in abaalmarintaada tahay qalad.

Haddii aadan oggolayn go’aanka xafiiska canshuurta waxaad ka qaadan kartaa racfaan. Waqtiga u xadaysan qaadashada racfaanka waa 30 maalimood laga soo bilaabo taariikhda go’aanka la gaaray. Racfaanka waa inuu ahaada qoraal waana in lagu soo caddeeyaa sababaha aad uga qaadanaysid racfaanka. Waxaa racfaanada lagu soo samaysan karaa foomka TC623, oo laga helaayo dhammadka buugga yar ee WTC/AP lagana heli karaayo xafiiska Canshuurta. Aan ka ahayn inaad soo bixinaysid isbeddel ku yimid xaaladaha waxaa inta badan fiican inaad soo waydiisatid racfaan intii aad soo wadydiisan lahayd dib u eegid. Sababtuna waxay tahay in waqtiga racfaan qaadashada uu yahay 30 maalimood oo aan la kordhinayn haddii aad soo waydiisato dib u eegid oona la soo diido.

Mar-mar waa suurto gal in racfaanada sii jiraan ila iyo hal sano iyo 30 maalimood ka dib go’aanka.

Si kastaba ha noqotee, waxaa racfaanka soo daahay lagu siiyaa markay ‘ ay jiraan xaalado gaar ah’, sidaasi darteed waa inaad had iyo jeer isku daydaa oo aad hubisaa inaad wax ka qabatid waqtiga caadiga ah ee racfaanka lagu siiyay.

Gunnada Canshuurta iyo caawinaadda kale ee qoosaska dakhliga hooseeyo

Talosiin faahfaahsan oo ah sida coodsiga Gunnada Canshuurta u taabanaayo kaalmo kasto oo haatan qaadatid fadlan wac Khadka caawinaadda bilaashka ah.

Kaalmada Dakhliga (IS) iyo Gunnada Shaqo-doonka ku salaysan dakhliga (ibJSA)

Waxay Gunnada Canshuurta Caruurta beddelaysaa lacagta la siiyo caruurta ee IS ama ibJSA. Fiiri daaqadda kore ee ku saabsan ' Gunnada Canshuurta iyo qooyaska qaato Kaalmada Dakhliga oo aad u faahfaahsan.

Kaalmada Guriyeenta iyo Kaalmada Canshuurta Guudiga

Bixinta Gunnada Canshuurta ee haatan jiro waxaa loo xisaabaa inay yahiin kaalmo (ka ahayn markii aad jirtid 50 sano ama aad ka wayn tahay 60 markaa ma la tixgeliyo) markii la xisaabaayo kirada iyo canshuurta guddiga. Si kataba ha noqotee, bixinta daynta kirada ee Gunnada Canshuurta inta badan ma la tixgeliyo. Kala soo xiriiir Khadka caawinaadda waxii talosiin dheeri ah.

Kaalmooyinka Caafimaadka

Waxaad heli kartaa kaalmo buuxdo oo ah kharashka ku baxo caafimaadka haddii canshuur sanadeedka ee dakhligaada ka sii yar yahay bir-biloowga taagan oo aadna heshid:

- Gunnada Canshuurta Shaqada; ama
- Gunnada Canshuurta Shaqada oo uu la socdo quudka curyanimada; ama
- Gunnada Canshuurta caruurta laakin xaq uma lihid in aad qaadato Gunnada Canshuurta ee Shaqaalaha.

Waxuu ahaa bir-biloowga £15,050 2005/06. Waxay u sii muuqataa in yar kor ugu sii kacaayo 2006/07.

Caano lacag la'aan ah iyo Vitamiinada

Haddii aad haysatid cunug ka yar 5 jir, waxay heli karaan Gunnada Canshuurta Caruurta (laakin ma kurto Gunnada Canshuurta Shaqada) oo aad lee-dahay canshuur sanadeedka ka yar £14,155 waxaad xaq u yeelanaysaa caano lacag la'aan ah iyo vitamiinooyin. Waxaa cawinaaddaan bixiyo Nidaamka Barwaaqaynta Cuntada (Welfare Food Scheme), oo ah inuu beddelo 2006/07 new Healthy Start Scheme oo bixinaayo warqadaha lagu qaato cuno baaxad leh ay ku jiraan miro cusub, qudaar iyo caano.

Cuntada Dugsiga oo lacag la'aan ah

Waxaad awood u yeelanaysaa inaad heshid cuntada dugsiga oo ah lacag la'aan haddii aad xaq u lee-dahay CTC (laakin aan ku jirin Gunnada Canshuurta Shaqada) ayna canshuur sanadeedka dakhligaada ka yar yahay £14,155.

Kharashka Hooyanimada iyo Kharashka Duugta ee Sure Start

Waxaad xaq u lee-dahay inaad soo coodsatid kuwaan haddii aad qaadatid: WTC oo la socodo curyaanimo ama quudka curyaanimada aad u xun; CTC tiro ka sarayso ' quudka qooyaska' ee aasaasiga ah'.

Kala soo xiriiridda wararka dheeriga ah iyo talosiinta

Haddii aad jeceshahay talosiin dheeri ah ee ku saabsan Gunnada Canshuurta ama kaalmooyinka badbaadinta bulshada fadlan soo wac **Khadka Xiriirka Qooyaska (Contact a Family Helpline): 0800 0808 3555** (Maalmaha shaqada, 10ka maaliintii-4ta galabtii iyo habeenada Isniinta 5:30ka galabtii ilaa 7:30 habeenkii) e-mail: helpline@cafamilly.org.uk Contact a Family waxaa u shaqeeyo qof xuquuqda barwaaqaynta ku takhasusay oo kaa siin karo talo faahfaahsan ee ku saabsan dhinac kasto ee ah coodsiga canshuurta maahda.

Warqadda xaqiiqada ah waa mid ka mid ah waxyaabaha ay soo saartay Contact a Family oo ay ku jiraan 'Kaalmooyinka, *Gunnada Canshuurta iyo gacansiinta maaliyadeed oo kale*' iyo *Ka shaqaynta iyo xanaaneynta cunugga curyaanka ah*' Haddii aad doonaysid nuqulo, oo aad doonaysid inaad ogaatid waxa ay ku saabsan yahiin warqdaha kale, soo wac Khadka La xiriiridda Qooyaska (Contact a Family Helpline).

Talo ku bixinta telefoonka xitaa waxaa laga heli karaa **CarersLine: 0808 808 7777** (Arbacada iyo Khamiista, 10ka-12ka & 2da-4ta).

Haddii aad jeceshahay inaad ula hadashid qof fool-ka-fool markaa waa inaad isku daydid inaad la xiriirtid Xafiiska Talosiinta Muwaadanka ama mashruuca xuquuqda barwaaqaynta.

Waxaa kala xiriiri kartaa Xafiiska Canshuurta Boqoradda Khadka Caawinaadda (**Her Majesty's Revenue and Customs Tax Credit Helpline: 0845 300 3900**) (textphone 0845 300 3909). Haddii aad ku sugan tahay Waqooyiga Ireland lambarka waa **0845 603 2000** (textphone 0845 607 6078). Waxay khadadka furan yahiin laga bilaabo 8subaxnimo-8habeenimo 7 maalmood toddobaadkii.

Contact a Family waxay uga mahad celinaysaa Xafiiska Canshuurta Boqoradda caawinaaddoodii maaliyadeed ee soo saarista warqad-xaqiiqinta.

Somali